

ה'תשפ"ב אייר דאס הארץ, נאר דו דארפסט עס צו ארבע

שבת

אור ובהירות בעבודת השם במשנת ברסלב

עיצוב חדש ומדורים חדשים

ה'תשפ"ב אייר דאס הארץ, נאר דו דארפסט עס צו ארבע

פרשת עקב

אור לדביות הר"ב של איש ישראל
בענין מאור עד לב השמים לה'
הפך, ואין סוף ואין תכלית לתשוקתו

מדור חדש

שבת חכמה

מושגים בחסידות

"להסתכל בהשכל שבכל דבר"

החכמה | ראשית | בכורה | אות ח"ת |
התחדשות החיות | תפקידו של איש הישראלי

עשרת ה'ספירות' הן הכלים והלבושים בהם מתגלה כביכול השי"ת בעולמות, ודרכם הוא מחיה ומנהיג אותם. הראשונה שבהם, היא ספירת ה'חכמה', והיא ראשית גילוי ית', ולכן היא נקראת ראשית - 'ראשית חכמה' - וכן היא בסוד ה'בכורה'.

והגם שכלל הספירות הם חיות העולמות, בכל זאת החיות שבהם עצמם היא בסוד ה'חכמה' (עיי'ן ליקוטי הלכות, נפילת אפים ג, א).

והנה, כלל הכ"ב אותיות משויכות גם הן אל הספירות, כשבאופן כללי האות ח"ת היא סוד החכמה, והטעם: "כי כל הבריאה היתה על ידי החכמה, כמו שכתוב 'כולם בחכמה עשית', והחכמה היא חיות הכל, כמו שכתוב החכמה תחיה" (ליקוטי הלכות, תפילה ד).

חיות העולמות מתחדשות בכל יום ויום ובכל רגע ורגע, כמו שאנו אומרים בתפילה: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". ומאחר שכן, ספירת ה'חכמה' המאירה ומחיה את הכל, מתחדשת באופן תמידי.

ולעובדא ולמעשה:

בכל דבר שבעולם, דומם צומח חי מדבר, מאירה ספירת ה'חכמה' המחיה אותו. ומהות 'חכמה' זו היא: שכל והכרה חדשה איך להתקרב אל השי"ת, "כי כלל כל המוחין והחכמה והשכל הוא לדעת ולהכיר את הבורא יתברך שזה עיקר הדעת" (שם, פקדון ד, ח). וחכמה זו נקראת בלשון רבינו (ליקוטי מוה"ר, תורה א'): "השכל שבכל דבר".

ותפקידו של האיש הישראלי הוא: להסתכל ולהתבונן בכל דבר, מהו השכל והפנימיות שבו, וכיצד על ידי הדבר הזה במיוחד יכול הוא להתקרב יותר אל השי"ת, ובכך מקבל הוא הארה וחיות מאור ה'חכמה' ומתקרב על ידה יותר אל השי"ת.

"כי איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בהשכל של כל דבר, ולקשר עצמו אל החכמה והשכל שיש בכל דבר, כדי שיאיר לו השכל שיש בכל דבר, להתקרב להשם יתברך על ידי אותו הדבר" (ליקוטי מוה"ר, א).

שלהבת השב

אין לנו אלא דברי בן שמחה!

האם אנו אכן מחשיבים את השמחה כ"מצוה גדולה"? מהי המצוה אותה אנו הכי דשים בעקב?

מהיכן למד זאת רבי אברהם? דבר ראשון, מהשטח... אך גם מדיוק נפלא בליקוטי מוה"ר, כדלהלן:
את הפסוק "והיה עקב תשמעון", מפרש רבינו על השמחה שמגיעה עד לרגליים ומקרידה את האדם. וכך הוא כותב בליקוטי מוה"ר: "וזהו והיה עקב תשמעון. 'והיה' לשון שמחה. 'עקב' הם הרגלין. היינו לזכות לשמחה עד שהעקביים שהם הרגלין ישמעו השמחה" (ליקוטי מוה"ר, קסט).

והנה, לפי הכלל הי"א בלימוד העיון של ליקוטי מוה"ר"ן (מתוך ח"י כללי העיון שהציב רבי אברהם ב"ר נחמן בראש ספרו "ביאור הליקוטים") עלינו למצוא את החיבור בין פירושו של רבינו בפסוק לבין הפירוש הפשוט ופירושו של חז"ל באותו פסוק.
אמור מעתה: פירושו של חז"ל על "והיה עקב תשמעון" שהכוונה היא על המצוות שהאדם דש בעקביו, ופירושו של רבינו שכוונת הפסוק על שמחה שמגיעה עד לרגליים - עולים בקנה אחד. כי אכן, אין לך מצווה שהאדם דש בעקביו כמצוות השמחה והריקודים!

לא רק שהיא מזולזלת ודשים אותה בעקב, אלא ישנם כאלה שגם רואים בה את ההיפך מיראת שמים. כי "הבעל דבר מתלבש עצמו במצות היראה, ומכניס ומביא גם בלב הכשרים, שחלילה לבלות זמן על המחאת כף וריקודין ושמחה בה" (ששון ושמחה, תפילה ה). הן על כך מתפלל שם רבי אברהם ב"ר נחמן: "הצילני ברחמיך מכל מיני מבוכות וטעויות שבעולם"; הצל אותי מהמבוכה והטעות השוררת בעולם, שטועים לראות ב'שמחה' לוקוס ולא חיוב גמור.

ואנו "אין לנו אלא דברי [רבינו הקדוש, רבינו נחמן] בן שמחה, הנכלל במקור השמחה, העוסק לקשרנו על ידי השמחה בה' ובצדיקו האמתיים" (שם, פתיחה).

חשבתם אולי פעם: מדוע קשה כל כך לשמוח? מה כל כך מסובך בלקום ולרקוד על שזכינו להיות יהודים? האם מדובר רק בקושי, או במשהו נוסף?

ובכן, מלבד הכבוד והעצבות שלא נותנת לרקוד, יש כאן משהו נוסף; הזלזול במצוות השמחה והריקודים! "כי זולת אשר תתגבר על האדם כבידות הדבר הזה, מעוצם ההרפתקאות העוברים על כל אחד בגוף ונפש, וההתגברות גדול ועצום כל כך עד שצריכים להשתדל בזה במסירת נפש ממש. אף גם זאת, אשר תתגבר מאד מאד על האדם הקלות; שנקל וקטן בעיניו מאד הדבר הזה, עד שאינו נחשב בעיניו למצוה כלל" (כוכבי אור, ששון ושמחה, פתיחה).

גם אם שמענו לא פעם ולא פעמיים ש"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (ליקוטי מוה"ר ח"ב, כד) - עדיין לא קלטנו שאכן השמחה היא 'מצוה', ולא רק מצוה אלא 'מצוה גדולה', כפשוטו! עדיין נראה לנו שהשמחה והריקודים הם 'לוקוס רוחני', ולכל היותר, ענין של 'מצב רוח' טוב...

גם כאשר ראינו בספרי הצדיקים שחור על גבי לבן, "שתיכף כשאדם רוצה להיכנס בעבודתו יתברך, אזי תיכף היא עבירה גדולה כשיש לו עצבות, חס ושלום, כי עצבות היא סטרא אחרא והשם יתברך שונא אותה" (ליקוטי מוה"ר ח"ב, מז) - המשכנו לחשוב, שה"עצבות" היא סך הכל מטרד, אך לא עבירה פלילית.

כשעובר שבוע ולא זכינו ח"ו ללמוד בהתמדה, אנו מרגישים לא טוב. אך אם עבר שבוע, ולא התאמצנו לשמוח בשמחת יהדותנו ובשמחת המצוות - ההרגשה לא נוראה כל כך...

על הפסוק הראשון בפרשת השבוע - "והיה עקב תשמעון" - מפרש רש"י: "והיה עקב תשמעון - אם המצות קלות שאדם דש בעקביו, תשמעון. ושמר ה' אלקיך לך את הברית וגו' - ישמור לך הבטחתו" (רש"י). כשאומרים לנו "מצוות שאדם דש בעקביו", על מה אנו חושבים? אולי על 'לשון הרע', על 'גזל שינה'... אך, כאן בא רבי אברהם ב"ר נחמן ומפתיע אותנו, לאמר: "אין לך מצוה שאדם דש בעקב כמו מצות השמחה והריקודים!". מצוות השמחה והריקודים, היא המצווה המזולזלת והנרמסת ביותר.

שימו' שב! עוד יהיה זמן שמי שיהיה איש כשר פשוט, יהיה חידוש גדול כמו הבעל שם טוב!

ההכנה לקדושת אלול

מראשית השנה ועד אחרית שנה:

א. ההכנה לקראת הימים הנוראים, אמורה להתחיל כבר תיכף בתחילת השנה. שכן: "כל ימות השנה צריכין להכין את עצמו על ראש השנה שהוא יום הדין. כי כמו שהאדם צריך להכין את עצמו כל ימי חייו ליום הדין הגדול והנורא של לעתיד, כמו כן בפרטיות צריך להכין את עצמו כל ימות השנה על ראש השנה שהוא יום הדין, כי הוא נורא ואיום" (ליקוטי הלכות, ברכות הראיה וברכות פרטיות ה, יז).

ב. וכבר אמר רבינו: "תיכף כשחולף ועובר ראש השנה, אני מטה אזני ושומע אם מכין בכותל לעורר לסליחות לשנה הבאה. כי אין שום זמן כלל, כי כל השנה חולף ועובר כהרף עין" (שיחות הר"ן, רטו).

ג. וקדושת חודש 'אלול' היא קדושה נוראה כל כך, עד שראוי להכין את עצמו אליה מבעוד מועד, וכפי שמבקש מוהרנ"ת בתפילתו באמצע השנה: "רחם עלי מעתה שאזכה להכין את עצמי מהיום, להמשיך עלי קדושת חודש אלול הקדוש!" (ליקוטי תפילות, תפילה פה). וכן בתפילה אחרת: "זכני מעתה שאזכה להכין עצמי באמת, באופן שאזכה בימי אלול הקדושים שיהיה נימול בשלימות לבבי ולבב זרעי באמת" (שם ח"ב, תפילה מא).

ד. כך שההכנה לקדושת אלול, מתחילה כבר באמצע השנה. אמנם, בהגיע שלשת השבועות של 'בין המצרים', אנו מתחילים ביותר להכין את עצמנו לקראת

חמשה עשר באב:

ה. אמנם, עיקר התחלת הארת הימים הנוראים, הוא בבוא יום 'חמשה עשר באב', אשר בו מתחיל להאיר הארת ימי התשובה המסתיימים ב'יום הכיפורים'. וכמו שכבר השוו חכמינו ז"ל שני ימים אלו זה לזה, ואמרו: "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכיפורים" (תענית ד, ח).

ו. שכן, ביום זה "מתחיל להתנוצץ הארת הרצון שנתרצה ה' יתברך לישראל בארבעים ימים האחרונים שהם מראש חודש אלול עד יום הכיפורים". כך שבבוא יום זה עלינו להתחיל להכין את עצמנו ביתר שאת ויתר על ימים הנוראים, "וביותר צריכין להתחיל להכין את עצמו כשרואין הימים ממשמשין ובאין, שהם מ'חמשה עשר באב' ואילך!" (ליקוטי הלכות, ברכות הראיה וברכות פרטיות ה, יז).

ז. וביום זה אנו מתחילים לתקן את ה'שכחה' שנגרמה על ידי שבירת הלוחות, ולהמשיך את אור ה'זכרון' של יום הזכרון' (ראש השנה) המתקרב ובא, וקדושת יום הכיפורים שבו קיבלו את הלוחות השניות.

כך שעבודתנו, החל מיום זה, הוא: להמשיך אור הזכרון - לזכור היטב את התכלית הנצחית, ובכך אנו מכינים עצמנו ונכנסים לקדושת חודש אלול "שאז כל ישראל מתעוררין וזוכרין בה' יתברך ובעלמא דאתי" (שם, יח).

הימים הנוראים. שכן, משבתות אלו ואילך אנו קוראים סדר של הפטרות בזה אחר זה, מבין המצרים עד שבת שובה; תלתא דפורענותא, שבעה דנחמתא, ותרתי דתיובתא. אשר כל עניינם אחד הוא, להמשיך עלינו הארת התשובה.

וכלשון מוהרנ"ת: "כל ההכנה לקדושת ראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום כיפור, הוא על ידי שבתות שמקודם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שתיקנו לקרות קודם ראש השנה 'תלתא דפורענותא' בה' שבתים שבין המצרים, ואחר כך 'שבעה דנחמתא' ו'תרתי דתיובתא', כי עיקר קדושת ראש השנה ויום כיפור הוא לזכות לתשובה, ועיקר התשובה הוא על ידי שבת" (ליקוטי הלכות, שבת ז, כב).

נהמת לב

קדושת חודש אלול הממשמש ובא

זכני מעתה שאזכה להכין עצמי באמת, באופן שאזכה בימי אלול הקדושים שיהיה נימול בשלימות לבבי ולבב זרעי באמת, באופן שאזכה להכין את עצמי מהיום להמשיך עלי קדושת חודש אלול הקדוש, קדושת הר"ן הנצחית בעולם בדר"ה נפלאותיהם הנוראות. כי אין לי שום תקוה כי אם על פי דרך זה שהוא ידוע לך ויצדיקך הגדולים האמתיים לבר. (ח"ב תפילה מד)

תולדות חייו הקדושים של גאון עוזנו מוהרנ"ת זי"ע

ע"פ ספר 'כאש ובמים' באדיבות מכון 'נחלת צבי' • מעובד ע"י הר"ר דוד דגן

שב העולם

מסירות נפש על כל דבר "קל וחומר כמה אנו צריכים לטרוח ולהתייעל ולמסור נפשנו"

לפנים? " רבי נתן הוסיף לעמוד לפני רבינו עד לאחר שקיעת החמה וכניסת חודש אב. בתוך כך נכנס אל רבינו המשרת שלו ואמר: "רבי, תנו מעות עבור נרות". פנה רבינו אל מוהרנ"ת ואמר לו: "השמעת מה שהוא אומר? גם את זה תזכור, כי גם הוא תירוש על הקושיא בעניין המקיפין שהקשו למעלה. אם תהיה איש כשר, תזכה להבין זאת". ומוהרנ"ת מסיים: "ותהילה לאל יתברך, כבר הבנתי מעט קט בזה" (שם, י"א).

לאחר מכן, נסע רבינו לאחת העיירות שבה התגוררו אנשי שלומו, הוא שבת עמם בשבת 'נחמו' ואמר לפנייהם את התורה 'עתיקא' (בליקוטי מוהר"ן, כא), שבה מובאת הקושיא הנזכרת והתירוש שעליה, על פי דרכו העמוקה והנפלאה של רבינו. בתורה זו, מוזכר הפסוק מישעיהו (פיקמ') "נחמו נחמו עמי" שבו פותחת הפטרת אותה שבת, רבינו אומר שם כי "כל הצרות והייסורים והגלות, אינו אלא לפי ערך חסרון הדעת, וכשנשלם הדעת, אזי נשלם כל החסרונות".

"ומזה נתעורר לבי" - מוסיף התלמיד הנאמן - "והבנתי מוסר גדול לעצמנו, ללמוד קל וחומר ממנו, כמה אנחנו צריכין להתחזק ולהכריח עצמנו בכל הכוחות בכל הדברים הנוגעים לה', בפרט על התפילה; הלא אם צדיק קדוש ונורא כמותו היה צריך למסור נפשו כל כך על התפילה ועל כל דבר שבקדושה, והיה לו מניעות וכבוד כל כך קודם שעשה איזה דבר כנ"ל. קל וחומר ובנו של קל וחומר, כמה וכמה אנו צריכים לטרוח ולהתייעל ולמסור נפשנו בכל יום, בפרט בשעת התפילה, שהיא בתחילה כבדה מאוד על האדם וצריכים יגיעות הרבה ולהכריח עצמו בכמה אופנים ועצות, אולי יזכה לדבר איזה דיבור בתפילה, כי בשביל דיבור אחד של התפילה כדאי למסור נפשו, כי תפילה היא דברים העומדים ברומו של עולם" (חיי מוהר"ן, ז).

בשמיים מקשים, ורבינו מתרין

רבינו המשיך בשיחתו הנשגבה עם מוהרנ"ת ואמר לו: "בשבת הזו הקשו קושיא למעלה, ואני אמרתי עליה תירוש. והקושיא היא: כי יש 'מקיפים' אצל השכל, ויש 'מקיפים' לתורה, ומה לעשות שיכנסו המקיפים

בראש חודש אב תקס"ד, לפנות ערב, בעת שפוסקים מאכילת בשר, עמד מוהרנ"ת לפני רבינו, "והיה אז מאוים מאוד ושכב על מיטתו ושחק הרבה וחשב מה שחשב. ואני עמדתי לפניו מרעיד ומשתומם, ועמדתי אז לפני כמה שעות, ואז סיפר לי עניין זה. ענה ואמר: בזה השבת בכיתי מאוד לפני השם יתברך, מדוע כל דבר שאני רוצה לעשות, אני מוכרח לעשותו במסירת-נפש?"

"היינו" - כתב מוהרנ"ת - "שכל דבר שצריך לעשות בעבודת השם, קשה וכבד עליו מאוד ואינו יכול לעשות כי אם במסירת נפש ממש. וסיפר, שבכל יום כשעומד בבוקר ורוצה להתפלל, אינו יכול לפתוח פיו כלל ואין לו במה להחיות את עצמו, ואזי הוא רוצה לזכור לעצמו על כל פנים איזו ניגון כדי להחיות את עצמו באיזו ניגון, וגם זה נמנע ממנו, כי אינו יכול להזכיר את עצמו שום ניגון, עד שאינו יודע כלל איך לעמוד ולהתפלל, ואף על פי כן הוא עומד להתפלל. אחר כך, כשבא בתוך התפילה, אז מזכיר את עצמו איזו ניגון שבא על דעתו ממילא. הכלל, שכל דבר שרוצה לעשות קשה עליו מאוד ומוכרח לעשות במסירת נפש".

כל מי שיש לו סיפור על הארה שזיכר בעבודת ה' מנתחל נובע, מוזמן לשלוח למערכת הגיליון

בעקבותיהם של החסידים בדורות שעברו

חתיכת גבינה לרפואה

בקיץ תקס"ח, לאחר שחזר רבינו מנסיעתו הקדושה והמופלאה לעיר לעמבערג, שם תיקן מה שתיקן ועשה מה שעשה. נסע לפעמים נסיעות קטנות אל מחוץ לעיר, והכל מיד ה' עליו השכיל בסוד ה' ליראיו, היכן ומה ומתי לנסוע ולהתעכב, כפי מה שהיה צריך לתקן ולפעול בדרך.

באחת הנסיעות האלו, לקח עמו את שני תלמידיו הקדושים והגדולים, ר' נתן ור' נפתלי, ידידים מנוער אשר התקרבו כאחד, ועליהם התבטא רבינו שאין מי שיועד ממנו ומעניינו, כי אם נתן ונפתלי מעט.

בדרכם באו ל'קרעטשמע' על אם הדרך, ויהי כאשר ישבו לסעודה, הביאו לפניהם בעלי האכסניא 'גבינה'. רבינו ז"ל, וכן ר' נפתלי אשר היה חולה במחלת הריאה כעין זו שהיתה לרבינו הקדוש בעצמו, לא רצו לאכול שם, כי ידעו שהגבינה מזיקה לחולי הריאה.

ר' נתן לא רצה לאכול לבדו, על כן ביקש מר' נפתלי שיאכל עמו, ענה לו ר' נפתלי שהוא מיוחד שמא זיק לו. ענה מוהרנ"ת ואמר לו: "אכול, וזה לא זיק לך". ענה ר' נפתלי בתמיהה: "דו זאגסט? אז דער רבי וועט מיר זאגן!" - "אתה אומר? שרבינו יאמר לי!". מיד נענה רבינו ואמר לו: "לך אכול בשמחה לחמך עם הגבינה יחד עם ר' נתן חבירך".

כשחזרו לברסלב, השתעל ר' נפתלי, ומיד ענה רבינו ואמר להם: הראיתם? ס'איז שוין גארניט דער הוסט - זה כבר לא אותו שיעול, כאומר ששומעים על השיעול של ר' נפתלי, שמצב בריאותו השתפר, והוא כבר במצב אחר לגמרי, טוב יותר מבתחילה.

והמשיך רבינו ואמר: "איך האב גימינט אז ער וועט זיך פריער אפ פארטיגן פאר מיר..." "אני הייתי סבור, שר' נפתלי יפטר ויסתלק מן העולם לפניי". כאומר, שעשיתי אחרי שהורה לו רבינו לאכול מן הגבינה, המשיך לו רפואה, ועתה יבירא ויארך ימים.

כל זה היה בסוף השנה, כשהימים הנוראים ממשמישים ובאים, ואחר כך בראש השנה תקס"ט גילה רבינו הק' את התורה הנוראה 'תקעו ממשלה' (ליקוטי מוהר"ן תניינא סימן א'), ובה גילה ורמז מעט את כל הענין, שיכולים להמשיך רפואה לתוך כל דבר מאכל עיי"ש, ואכן כך הוה, כידוע שר' נפתלי האריך ימים הרבה אחרי רבינו וגם אחרי ר' נתן ז"ל.

ר' נפתלי ויינבערג מנעמירוב ז"ל

מבחירי תלמידי רבינו ז"ל. מתחילת התקרבותו ועד יומו האחרון דבק בחבירו, ידידו ורעהו, גאון עוזנו מוהרנ"ת ז"ל. אחד משני העדים שייחד רבינו להבטחה הנוראה למי שיבוא על ציונו הקדוש וכו'. אחר הסתלקות רבינו עקר דירתו מנעמירוב לאומאן, ודר שם קרוב לחמישים שנה עד לפטירתו.

מספר: ר' י. א.

לפניו שייתן לנשמתו מעט נוחם, למען אוכל לעשות רצונו בלבב שלם.

יום אחד, כשהגעתי לסעיף י"ח בספר 'משיבת נפש', שם הוא מאריך על כך שיש כאלה שנדמה להם שההתחזקות של הצדיקים היא רק כעין טפיחת שכם לחזק את האדם; "כאילו הם רוצים רק לפתות אותו ולהסיתו ולהיכנס עמו בדרך פשר בעלמא, כדי שלא יפול עוד יותר ויהיה גרוע עוד ביותר רחמנא ליצלן". אבל אותם שמקורבים באמת לצדיק האמת, הם מאמינים באמת ובאמונה שלימה, כי כל דברי הצדיק והתחזקותו אינם בדרך פשר ופיתוי והסתה חס ושלום, רק כך הוא האמת לאמתו... וכל הדיבורים שהצדיקים מחזקים אותנו ומנחמים אותנו ומעוררים ומקיצים אותנו לידע כי עדיין השם אתנו ובמקומו ממש, לא מליבם הוציאו דברים אלה, רק הם דברי ה' ממש, והוא יתברך בעצמו הודיע לנו הדיבורים הקדושים הללו על ידי הצדיקים ותלמידיהם הקדושים".

אני זוכר שקטע זה היכה בלבי כבדק, ורק אז התחלתי להבין: ההתחזקות אינה רק עזרה ראשונה לחלושי כח, אלא היא אמת לאמתה ממש!

מה שרבינו מחזק אותנו שאין ייאוש וכל שאר ההתחזקות, אינם 'חיזוקים בעלמא', אלא אמת לאמתה. ואותו רבי שאומר לך להתבודד בכל יום, ואתה מאמין בו שאכן עזת ה'התבודדות' היא אמת לאמתה. אותו רבי גם אומר לך שוב ושוב שיש לה' נחת רוח מכל נענוע של הפאה שלך.

אין זה רק טפיחת שכם בעלמא, אלא אמת לאמתה!

מאותו יום, קיבלה אצלי ההתחזקות מבט שונה לגמרי. הבנתי שבדיוק כמו שהאמת היא שצריך לחטוף כל דקה, ושאחרי שעשית משהו לא טוב אתה צריך לחזור בתשובה. באותה מידה האמת היא ש"ה' עמך ואתך ואצלך", ו"גם בשאל תחתיות יכולים להיות סמוכים אליו יתברך". ההתחזקות היא לא איזה 'טריק' שעושים בכדי לחזק את החלשים שלא יעזבו לגמרי חלילה.

מאותו היום קיבלתי רבי חדש, וחיים חדשים במתנה! פתאום הצלחתי ליהנות מדברים שבקדושה שאני עושה, וכל התורה והמצוות כמו גם העצות של הרבי, הפכו להיות מאירים ונעימים. בפרט בזכות הידיעה שגם אני ודווקא אני יכול לעשות נחת רוח לבורא העולם, ולהביא את העולם לתיקונו.

גם מאז אני מחפש עוד ועוד, אני מאמין שאת הרבי עדיין לא זכיתי כלל להכיר, אבל ב"ה נתנו לי קצת לטעום, כדי שאוכל לחפש עוד ועוד, עד לגאולה השלימה, אמן.

ההתחזקות היא 'אמת לאמתה'...

במסגרת ההתחדשות הכללית של הגיליון, יחד מדור זה לשיחת חברים שבועית, בה יעלה כל שבוע אחד החברים סיפור או הרגשה מעומק הלב, על 'רגעים משני חיים', או התנוצצויות מיוחדות להן זכה בצילו של רבינו הקדוש.

השבוע זכינו לשבת לשיחה עם אברך יקר מבית שמש, י. א. שמו, שזכה להתחיל ולטעום מאורו של הנחל נובע בגיל צעיר מאד, וכפי שתשמעו מפיו בעצמו:

כשביקשנו לשוחח אתך, הזכרת את העובדה שזכית להתקרב פעמיים לרבינו, התוכל לבאר לנו כוונתך?

ר' י. א. אכן כן. תחילת ההתקרבות שלי הייתה בגיל ארבע עשרה. נפשי כמהה להתחזקות ותקווה, ולאחר שיטוטים במקומות שונים זכיתי לקבוע את מקומי בהיכלו של הרבי.

בתוך סיפור ההתקרבות שלי עברתי הרבה דברים, אך החלק שהכי 'תופס' אותי, היא הזיכרון שיש לי מ'ההתקרבות שאחרי ההתקרבות'. ואסביר: בשיטוטי אחר מרגוע לנשמתו, הדבר שהיה הכי חסר לי היה 'התחזקות'; מישוהו שיתפוס אותי ברכות ונועם, ויחזק אותי שמה שאני עושה גורם נחת רוח גדול לה'.

בתקופה הראשונה שגיליתי את הספרים והעצות של ברסלב, עדיין לא הבנתי 'עד היכן הדברים מגיעים'... ועל אף שהרגשתי שהעצות הללו הם 'לא מה שהכרתי', עדיין לא גיליתי בהם את אור ההתחזקות העצומה.

הבעיה הייתה, שאם עד היום הרגשתי שבור מכל מה שאני צריך לעשות ולא עשיתי, עכשיו התווסף עליהם שברון הלב על כל העצות שאני רוצה כל כך ולא מצליח לקיים בשלמות. לזה אני קורא 'החלק הראשון של ההתקרבות'.

כאב עצום מילא אותי בהרגשה ש'משהו פה תקוע', הבנתי שאני לא מבין משהו נכון ולכן אני סובל צער כל כך. שנים ארוכות של עליות וירידות עברו עלי, כאשר אני שופך כל העת תפילות לפני ה', ומתחנן

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה

כשנשפע לאדם שפע חסד, צריך שמירה גדולה שהשפע יהיה לטובתו, ויועיל לו ולא יזיק ח"ו. העצה לזה היא: שישמור את עצמו לא לשכוח את ה' בתוך הממון, וחמדת הממון לא תעביד אותו על דעתו ודעת קונו.

ובזה מבאר מוהרנ"ת (ליקוטי הלכות, מילה ה' יד) את הפסוק: 'עקב' בחינת רגל, כי הממון נקרא רגל, כמו שכתוב 'ואת כל היקום אשר ברגליהם', ודרשו חז"ל 'זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו'.

והתורה מזכירה: 'עקב תשמעון' - שנהיה חזקים בקיום התורה והמצוות עד שהממון לא יעביד אותנו ח"ו מקיום התורה. כי שם בחמדת הממון, עיקר החשש שלא ישכח את ה' יתברך על ידי ריבוי הממון, כמו שכתוב וכסף זהב ירבה לך ורם ללבך ושכחת את ה'.

ואם אתה עושה כן, התורה מבטיחה: ושמר ה' לך את החסד - דהיינו שישפיע לך שפע החסד בשמירה גדולה באופן שלא יזיק לך כלל.

קצת שחרור - מהי דעת רביה"ק בענין?

"אני מרגיש צורך להשתחרר" - היש לזה מקום? מה הם הפתרונות שהעולם מציע כיצד להשתחרר? מה זה בכלל "ישוּב הדעת"? כיצד מציע רביה"ק "להשתחרר"?

שאלה: בימים אלו ישנם הרבה שמגדירים אותם ל"ימי בין הזמנים" בהם המטרה להחליף כח ולהתרענן. ובכן, מבלי להיכנס לעצם הענין אם זה נכון או לא, בכל זאת הרי ברור שיש צורך אנושי לשחרר את המוחין ולהתרענן, ועל כך רצייתי לברר: האם יש מה למצוא בספרי רביה"ק ותלמידיו הדרכה כלשהיא בענין זה?

תשובה: אמנם כן, מצאנו גם מצאנו. יתכן שזה יפתיע אותך, אבל רביה"ק ממליץ על 'שחרור המח', ואף רואה בזה צורך מקודש מאד! עד כדי כך שהאדם גורם בזה לתיקונים גדולים בעולמות העליונים...

אלא שכמו בכל דבר, יש לו לרביה"ק הדרכה מפורטת כיצד לעשות זאת; כיצד משחררים את המוח באופן אמיתי, באופן הנכון והמועיל המביא אל התכלית הנצחית.

כי הנה, הצורך להשתחרר כפי מה שמקובל בעולם, הוא, שהאדם במהלך הזמן מצטבר אצלו במח כל מיני דאגות ואכזבות, וגם מי שאין לו דאגות מיוחדות, הרי שעצם סדר-היום הקבוע והתמידי מביא את האדם לכעין 'התייבשות נפשית' וחוסר חיות, עד שמרגישים ש'נשחקים' כבר, ואין כבר כח להמשיך, ואז יש צורך להתרענן מחדש. והדרך כיצד הם עושים זאת למעשה, יש בזה הרבה אופנים, והצד השווה שבהם, שיוצאים למנוחה למקום נופש ורוגע, נחים קצת, ומטיילים ומשנים את הסדר היום, ומקבלים קצת ישוּב הדעת, ואזי המח משתחרר וחוזרים עם כוחות חדשים.

אולם ישנם כאלה (לא ברור לי אם ישנם שלא כאלה...) שגם בבואם למקום הנופש והמנוחה, הם פוגשים גם שם את האויב שלהם, הלוא הוא 'היגון והעיצובן' שהקדים אותם. ומתברר אפוא שגם הוא הזמין את אותו חדר, וגם הצליח להקדים את הופעתו. כך שגם בהיותם שם, יש להם אכזבות וכל מיני צער המתרחשת ובאות דווקא במקום הנופש, ואם כן מה הועילו חכמים בתקנתן!?

ובכן, הבה ונראה מהי דעת רביה"ק בענין. הנה, עצם הצורך לצאת מטרת השגרה, וליישב את הדעת, הוא ערך עליון מאד. שכן, חוסר הישוב הדעת היא היא הסיבה לכל ההתרחקות מעבודת ה'!

כי "מה שהעולם רחוקים מהשי"ת ואינם מתקרבים אליו יתברך, הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת, ואינם מיישבים עצמן" (ליקוטי מוה"ר תניינא, ט).

כשעיקר ה"ישוּב הדעת" הוא כמובן: "להשתדל ליישב עצמו היטב, מה התכלית מכל התאוות ומכל ענייני העוה"ז, הן תאוות הנכנסות לגוף, הן תאוות שחוץ לגוף כגון כבוד" (שם). וכשהאדם זוכה ליישוב הדעת, "אז בוודאי ישוב אל השי"ת" (שם).

הסיבה מדוע אין לאדם ישוּב הדעת, היא: "דע, שעל ידי מרה שחורה אי אפשר להנהיג את המוח כרצונו, ועל כן קשה לו ליישב דעתו!" (שם).

והדרך היחידה לזכות לישוּב הדעת, הוא: שמחה! שכן, "רק ע"י השמחה, יוכל להנהיג המוח כרצונו, ויוכל ליישב דעתו". והסוד בזה הוא: "כי שמחה הוא עולם החירות, שעל ידי שמחה נעשין בן חורין ויוצאין מן הגלות. ועל כן כשמקשר שמחה אל המוח, אזי מוחו ודעתו בן חורין ואינו בבחינת גלות, ואזי יוכל להנהיג את מוחו כרצונו, וליישב דעתו, מאחר שמוחו בחירות ואינו בגלות". ומוסיף רביה"ק וכותב: "שהוא דבר גדול - דהיינו, שמקשר השמחה למוחו ודעתו, ואזי המוח משוחרר, ויש לו ישוּב הדעת, וגם למעלה נעשה מזה יחוד גדול!".

רבינו לא עוזב אותנו באמצע הדרך, וממשיך ומדריך אותנו גם איך לזכות לשמחה: "ולבוא לשמחה, הוא על ידי מה שמוצא בעצמו איזה נקודה טובה, ועל כל פנים יש לו לשמוח במה שזכה להיות מזרע ישראל, 'שלא עשני גוי'. וכמו שאנו אומרים 'ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע בתוכנו'. מכל זה וכיוצא בזה, ראוי לו ליקח לו שמחה לשמח דעתו" (שם).

נמצינו למדים: גם אחרי כל הנופשים למיניהם, אם לא עשינו את העיקר, לא עשינו כלום. ומאידך, אם עשינו את העיקר, עשינו הכל.

והרי לך היכי תמצי של 'נופש' ללא תשלום; פשוט להתחיל לשמוח עם כל נקודה ונקודה של הידות, ועם עצם היהדות, ואז המח 'באמת' משתחרר מכל מה שהצטבר עליו, ומתנקה מהם לחלוטין, ואז הוא יכול להתחיל לחשוב נכון, וליישב דעתו מה באמת התכלית בזה העולם.

התחדשות!

כפי שעניינם תחזינה, זכינו ובס"ד עיצוב הגיליון ותוכנו המרתק, התחדש והשתדרג, בבחינת 'פנים חדשות באו לכאן'.

כמו כן, מערך ההפצה האדיר מתרחב בימים אלו, במטרה שעצותיו האמתיות של רבינו הקדוש יגיעו לכל מבקש ה'.

כל החפץ ליטול חלק בזכויות אדירות אלו, ע"י הקדשת כמה דקות בשבוע להפצת הגיליון באזור מגוריו, מוזמן להתקשר למערכת הגיליון במספר 02.502.1316. שלוחה 2

כמובן, שהוצאות הגיליון עולות לסכומים אדירים, והזמן גרמא להתחדש להשתתף בהוצאות הכבדות ע"י חתימת הו"ק עבור הגיליון, או בתרומות חד פעמיות לרגל שמחות וכדו'. לתרומות ניתן לפנות לטל' הנ"ל.

מגבית 'מרכז חיינו'

בשכונת רמה ד' המתפתחת בעיר בית שמש, ומהווה אבן שואבת למאות חסידי ברסלב המגיעים להתגורר בשכונה זו, מתקיים בימים האחרונים קמפיין נרחב לשם מימון בניית בית כנסת של קבע ע"ש הצדיק, בו יקיימו את שלל הפעילויות הנדרשות לחיי הרוחניים של ברסלב'ר חסיד; תפילות, חבורות, סעודה שלישית, וכיו"ב.

הקמפיין בשם 'מרכז חיינו', החל בכינוס מיוחד לבני הקהילה, בה נשא דברים הרה"ח ר' אליהו גודלבסקי שליט"א, וביום רביעי וחמישי האחרונים, התקיימו מימי ההתרמה למען בניית בית הכנסת על הצד הטוב ביותר.

ניתן עדיין להשתתף בזכויות וכן להנציח את שמות קירכם וכדו'. לתרומות, פנו לגבאי בטלפון: 052.716.7672

מהנעשה והנשמע

מוסדות ברסלב שמ"ע: התקיים 'מעמד כבוד התורה', להערכה ולעידוד תלמידי הת"ת שנבחנו על אלפי פרקי משניות.

ביהכ"נ ברסלב קריה החרדית בית שמש: התקיים מעמד 'הכנסת ספר תורה' 'חנוכת ארון הקודש' המפואר.

נקודת הסלב

"ותקננו בעצה טובה מלפניך" אלו התבות צריכין להתפלל בהתעוררות גדול ובכונה גדולה מעמקא דלבא מאד מאד, כי זאת היא תפלה יקרה מאד מאד, כי מאד צריכין לבקש רחמים מהשם ותפלה שניתן לנו השם ותפלה עצה טובה, שנוכח לידע איך להתנהג. ודבר זה מוכן מאד לכל מי שרוצה להכנס בעבודת השם, שצריכין לבקש מאד מהשם ותפלה על זה, שנוכח לעצה טובה מלפניו ותפלה.

(שיחות הר"ן, רלה)

הרה"ח מנחם לנדמן שליט"א נדב להפצת הגיליון זכות ההפצה תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הרה"ח נחמן פישר שליט"א נדב 500 גליונות זכות ההפצה תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הר"ר יהודה גרינפעלד שליט"א נדב 1000 גליונות זכות ההפצה תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הרה"ח יהושע ליב פרידמאן שליט"א נדב 1000 גליונות זכות ההפצה תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הרה"ח יעקב ריבלום שליט"א ומחזני הר"ח מנחם בורשטיין שליט"א נדבו זכות הפצה בעיר מודעין עילית לרגל נישואי צאצאיהם שיתקיים ביום רביעי פרשת ראה באולם גינת המלך מודיעין עילית זכות ההפצה תעמוד להם ולזרעם לאחריהם להתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם ויהיה לך חלק וזכות בהפצת הגיליון

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם ויהיה לך חלק וזכות בהפצת הגיליון

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם ויהיה לך חלק וזכות בהפצת הגיליון

לתרומות הנצחות בכרטיס אשראי: בא"י בנדרים פלוס גיליון לבבי

טלפון בא"י: 02-5021316 • בארה"ב: 845.584.1011
אימייל: levuvy148@gmail.com
הערות, לתרומות והנצחות או להפצת הגיליון באזור מגוריך, נא להשאיר הודעה במערכת לקבלת העלון מדי שבוע ניתן לשלוח אימייל למערכת

שיעורים ושיחות בעבודת ה'

קול משיב לשואל	מערכת ברסלב אידיש
ענגלאנד 0350.350.3064	ניו יורק 0330.0487
ארזה"ק 079.704.0073	ברוקלין 02.5.808.321
ארזה"ק 718.362.8870	ניו יורק 646.585.2985
קול איחוד ברסלב לשוה"ק 09-7721111	